

AEC กับความท้าทายในการปรับปรุง โครงสร้างภาษีของไทย

ดร.ปัทม์ อนันตภิบุตร
5 กันยายน 2554

เนื้อหา

1. บทนำ
2. แผนงานที่สำคัญภายใต้ AEC Blueprint
3. AEC กับผลกระทบต่อโครงสร้างภาษี: ข้อพิจารณาเชิงทฤษฎีและประสบการณ์จากต่างประเทศ
4. Performance ในการจัดเก็บภาษี และ Tax Productivity ของประเทศอาเซียน
5. โครงสร้างภาษีของประเทศอาเซียน รวมตลอดจนทิศทางและความท้าทายในการปรับปรุงโครงสร้างภาษีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและรองรับการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ แรงงาน และทุน

1. บทนำ

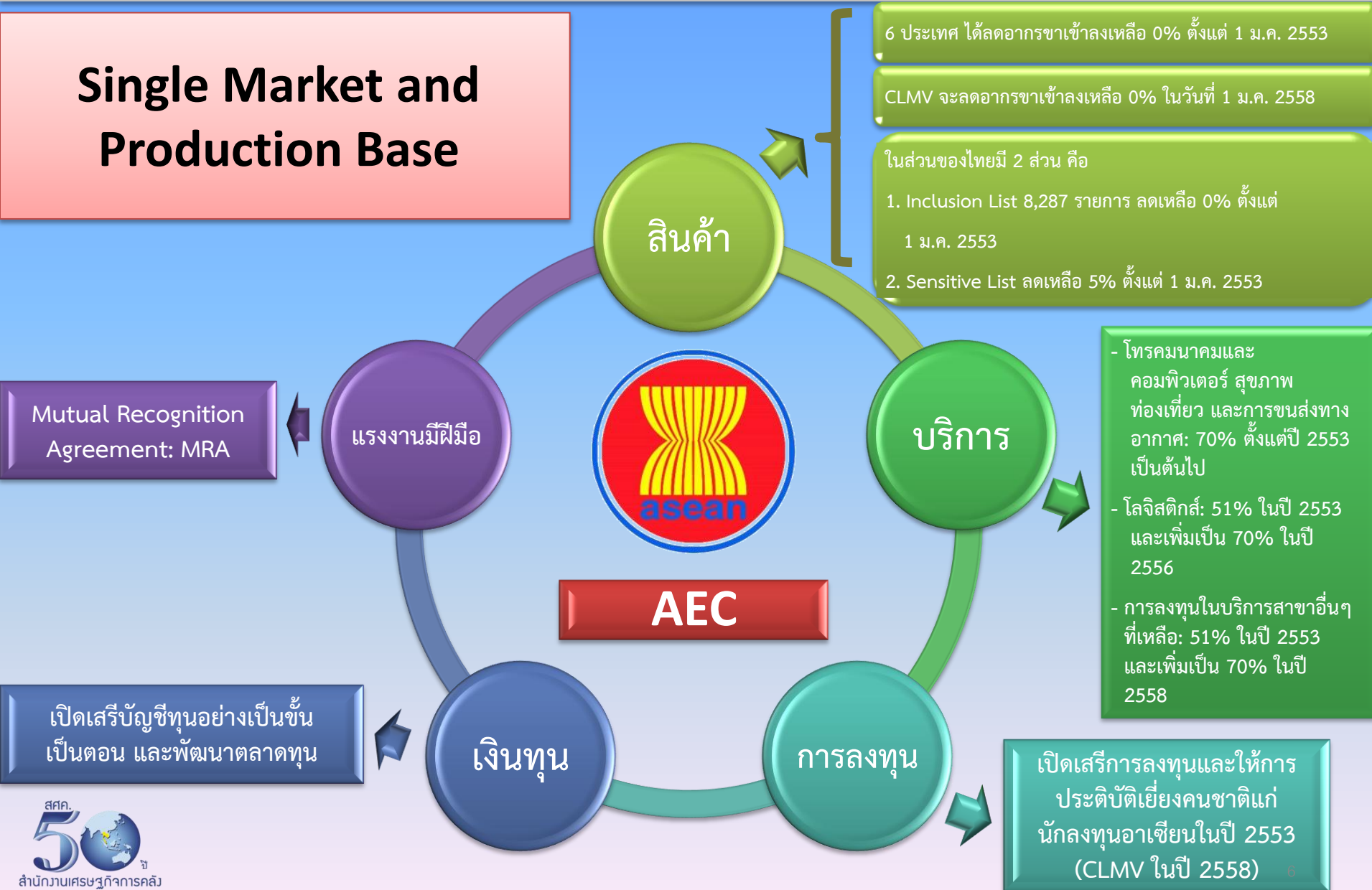
1. บทนำ

- AEC ถือกำเนิดขึ้น โดยมีนัยสำคัญมากกว่าการเป็นเพียงแค่การจัดตั้งเขตการค้าเสรี (AFTA)
- การออกแบบนโยบายภาษีมีความสัมพันธ์กับ AEC อย่างแน่นแฟ้น
- การนำเสนอนี้มุ่งวิเคราะห์ถึงโอกาสและอุปสรรครวมตลอดจนความท้าทายต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันเป็นสำคัญ

2. แผนงานที่สำคัญภายใต้ AEC Blueprint

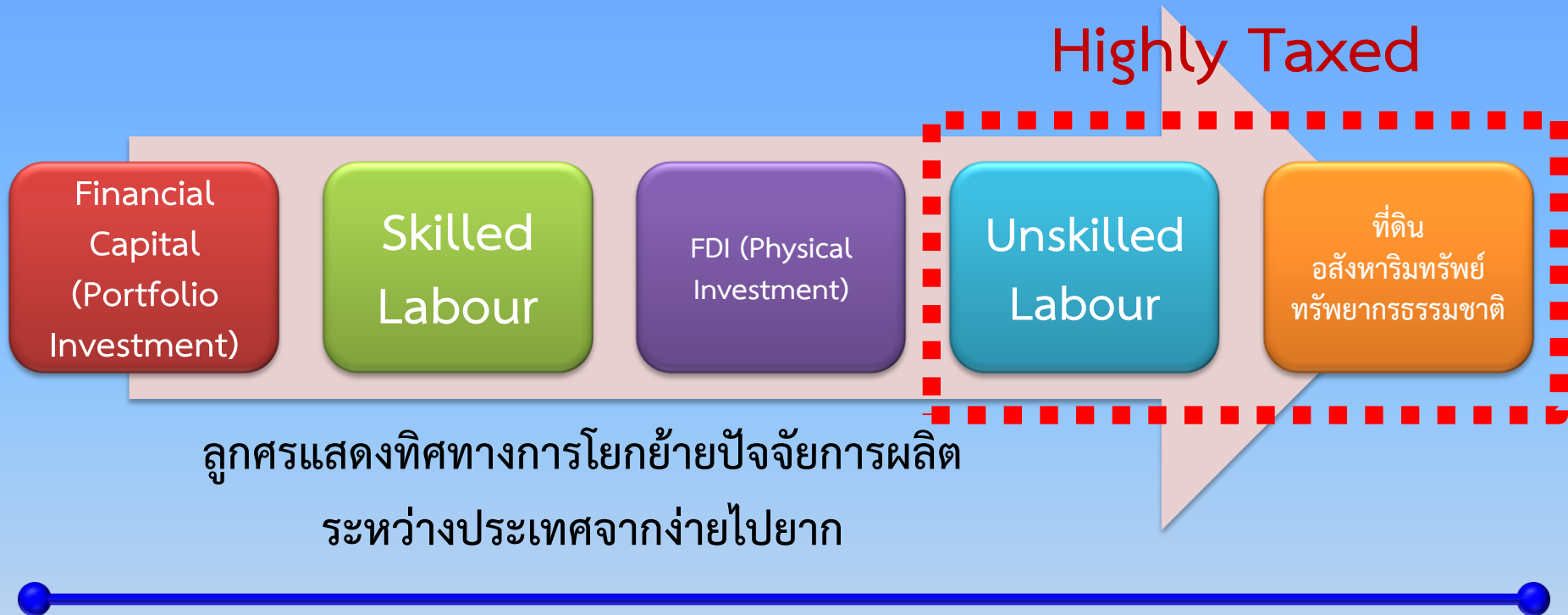
2. แผนงานที่สำคัญภายใต้ AEC Blueprint

Single Market and Production Base

3. AEC กับผลกระทบต่อโครงสร้างภาษี: ข้อพิจารณาเชิงทฤษฎีและ ประสบการณ์จากต่างประเทศ

3.1 Production Factor Mobility ระหว่างประเทศ และภาษี

Ramsey Rule (หรือ Inverse Elasticity Rule) ชี้ว่า
รัฐบาลควรจะเน้นเก็บภาษีจากปัจจัยที่มีความยืดหยุ่น
ของอุปทานต่ำ

3.2 การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและ FDI

- ประเทศต่างๆ แข่งขันกันดึงดูด FDI และเกิด Stackelberg Competition ในประเทศอาเซียน
- การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีมักมีประสิทธิผลต่ำเมื่อเทียบกับปัจจัยอื่นๆ
- ประโยชน์ที่แท้จริงของการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีมักอยู่ในรูปของการส่งสัญญาณว่ารัฐบาลยินดีต้อนรับนักลงทุนต่างชาติ และเป็นเครื่องมือช่วยการสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดี

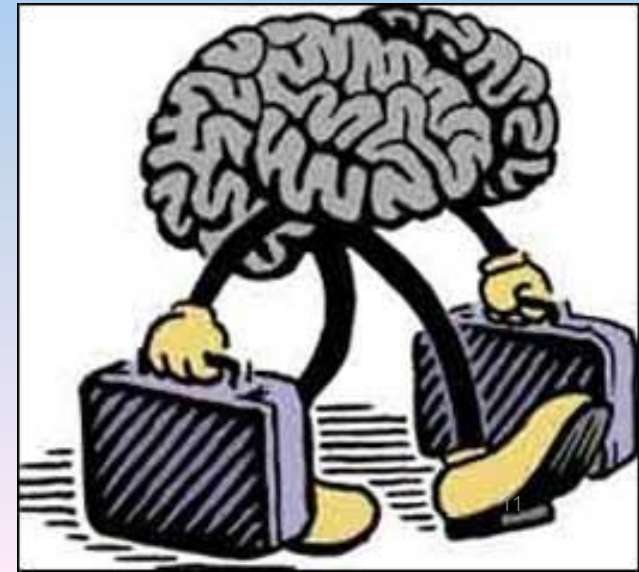
3.3 ภาษีของบรรษัทข้ามชาติ (MNCs)

- MNCs และ Regional Production Network มีบทบาทมากในปัจจุบัน
- ฐานภาษีเงินได้นิติบุคคลถูกแบ่งแยกย่อย ออกยังบริษัทลูกในที่ต่างๆ ทั่วโลก
- การเก็บภาษีเป็นไปได้ยากขึ้น

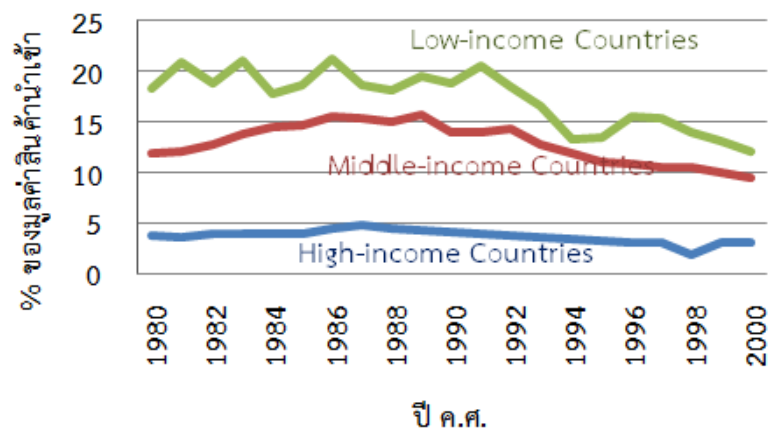
3.4 Tax Competition และทุนมนุษย์

- การโยกย้ายแรงงานมีฝีมือ (Brain Drain) เป็นปัญหาที่คุกคามประเทศต่างๆ
- Jagdish Bhagwati เสนอให้เก็บ Brain Drain Tax

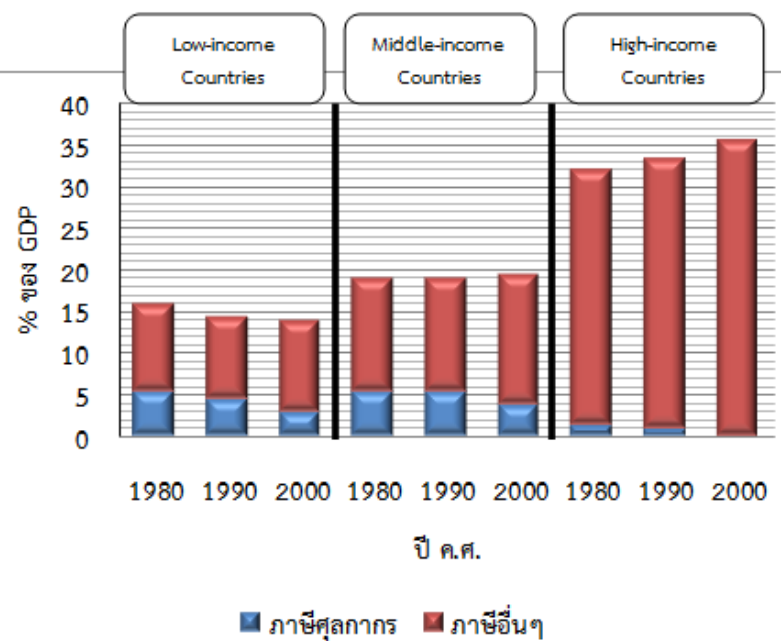

3.5 การเปิดเสรีทางการค้ากับผลกระทบต่อรายได้ภาษี

แผนภูมิแสดงอัตราอากรขาเข้า จำแนกตามกลุ่มประเทศ

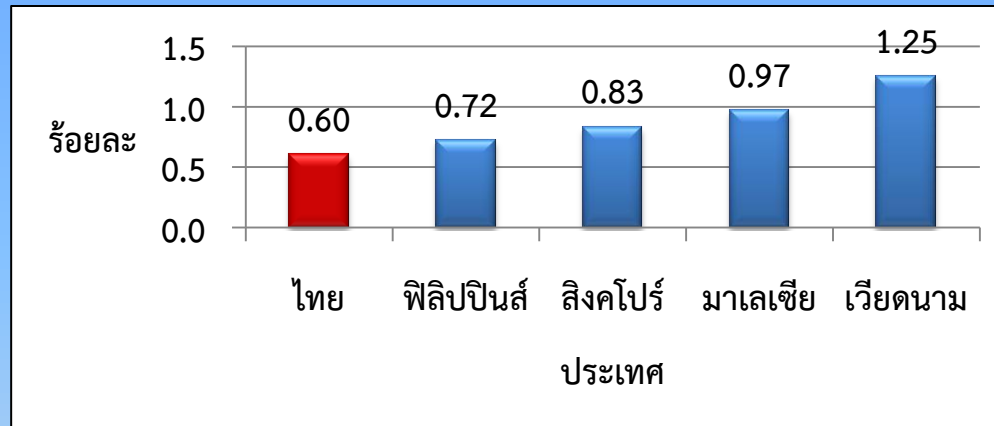
แผนภูมิแสดงแนวโน้มของรายได้ภาษีสกุลการ และรายได้ภาษีทั้งหมด จำแนกตามกลุ่มประเทศ

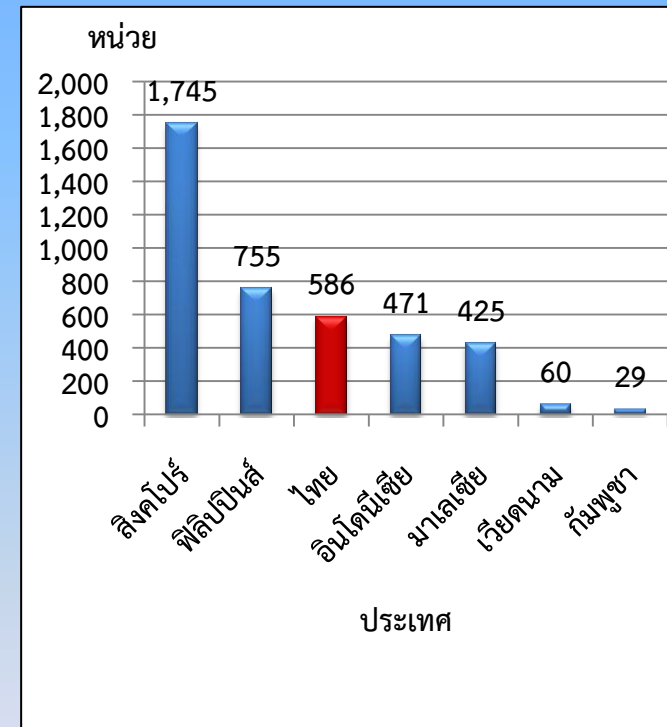
4. Performance ในการจัดเก็บภาษี และ Tax Productivity ของ ประเทศอาเซียน

4.1 Performance ในการจัดเก็บภาษีของประเทศอาเซียน

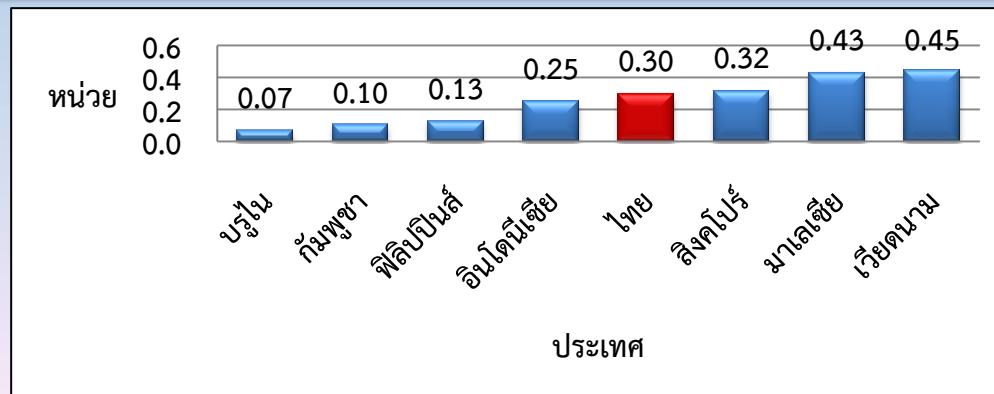
Tax Administration Cost Ratio ของประเทศอาเซียน

Payer-to-Staff Ratio ของประเทศอาเซียน

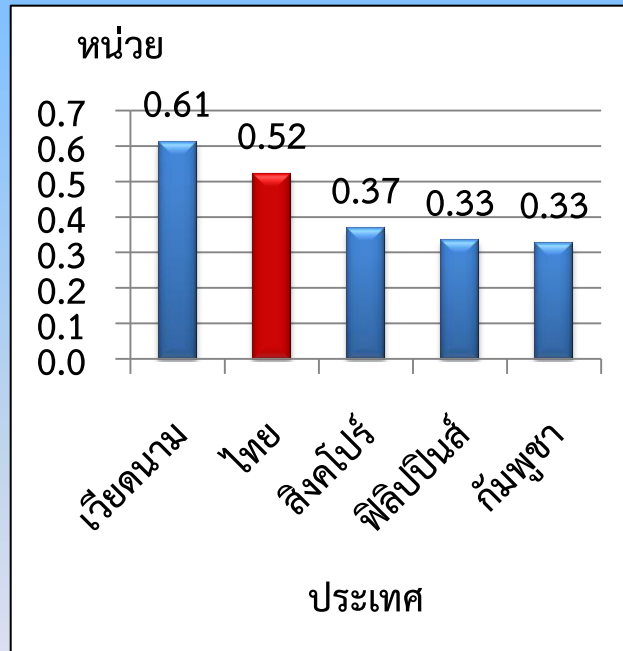

Tax Staff Ratio ของประเทศอาเซียน

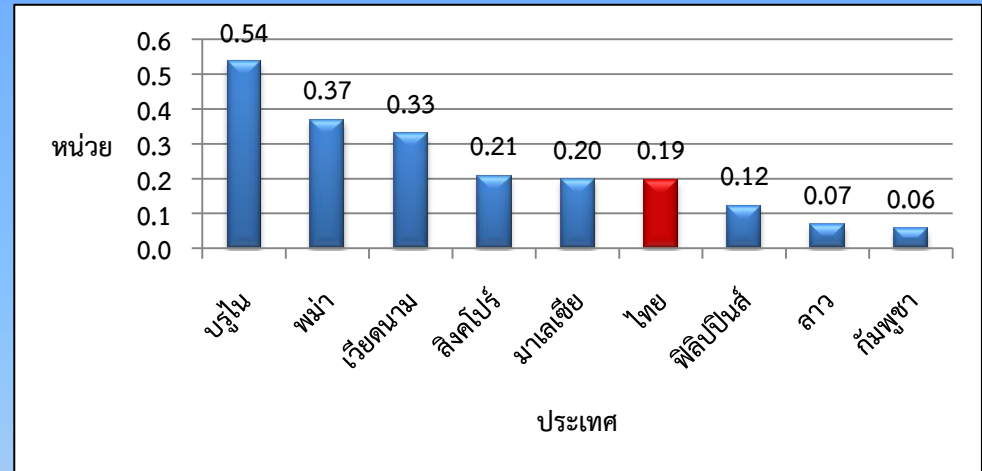

4.2 Tax Productivity ของประเทศอาเซียน

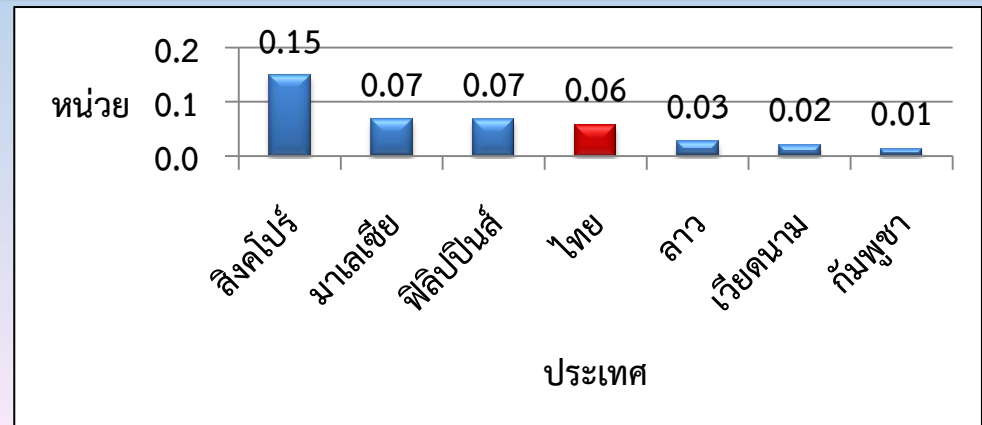
VAT Productivity ของประเทศอาเซียน

CIT Productivity ของประเทศอาเซียน

PIT Productivity ของประเทศอาเซียน

5. โครงสร้างภาษีของประเทศอาเซียน
รวมตลอดจนทิศทางและความท้าทาย
ในการปรับปรุงโครงสร้างภาษีเพื่อเพิ่ม
ขีดความสามารถในการแข่งขันและรองรับ
การเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ แรงงาน
และทุน

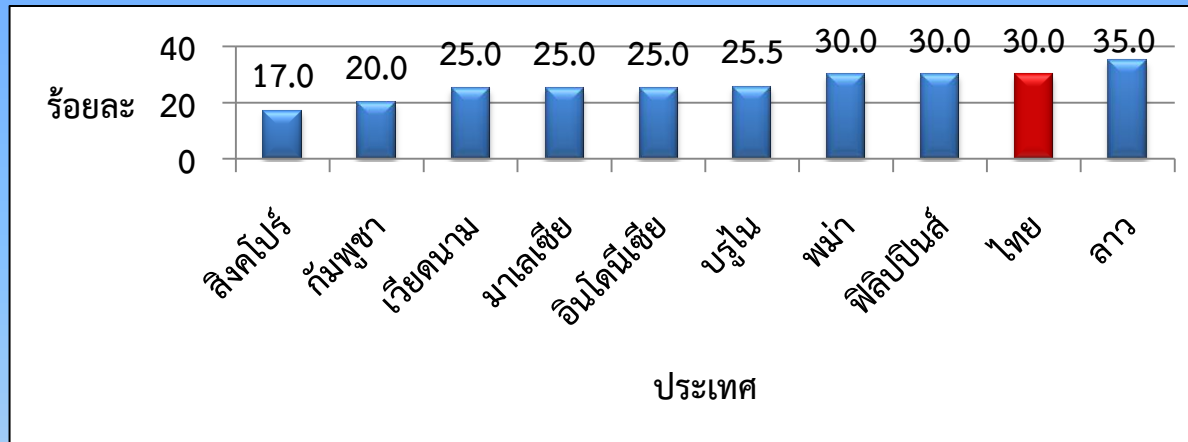
5.1 ความสามารถในการแข่งขันของประเทศอาเซียน

สรุปอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอาเซียน

ประเทศ	IMD* Ranking			Growth Competitiveness Index			Ease of Doing Business Ranking		
	2554	2553	เปลี่ยนแปลง	2554	2553	เปลี่ยนแปลง	2554	2553	เปลี่ยนแปลง
อินโดนีเซีย	37	35	-2	44	54	10	121	122	1
มาเลเซีย	16	10	-6	26	24	-2	21	23	2
ฟิลิปปินส์	41	39	-2	85	87	2	148	144	-4
สิงคโปร์	3	1	-2	3	3	0	1	1	0
ไทย	27	26	-1	38	36	-2	19	12	-7
เวียดนาม	n/a	n/a	n/a	59	75	16	78	93	15
จำนวนประเทศทั้งหมดที่สำรวจ	59	58		139	133		183	181	

5.2.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล: เปรียบเทียบกับประเทศอาเซียน

อัตรา CIT ของประเทศอาเซียน

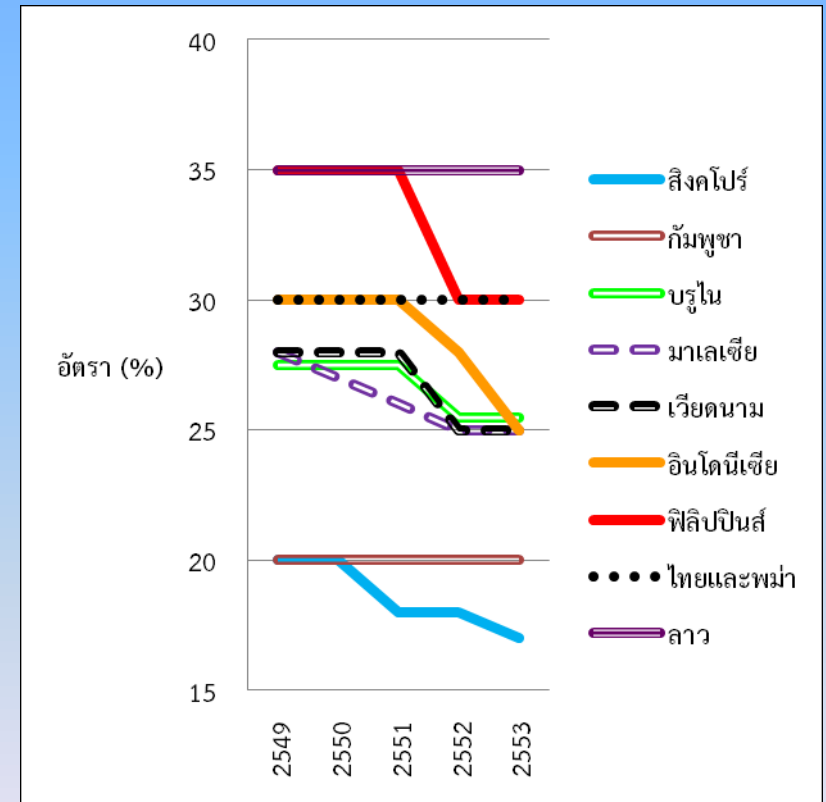
Effective CIT Rate ของประเทศอาเซียน

ประเทศ	ETR (%)	ส่วนต่างของ ETR เมื่อเทียบกับไทย (%)
อินโดนีเซีย	28.1	+3.5
ไทย	24.6	0.0
ฟิลิปปินส์	24.0	-0.6
มาเลเซีย	22.8	-1.8
สิงคโปร์	16.3	-8.3

5.2.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล: เปรียบเทียบกับประเทศอาเซียน (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงอัตรา CIT ของประเทศอาเซียน

ประเทศ	ปี พ.ศ.				
	2549	2550	2551	2552	2553
สิงคโปร์	20	20	18	18	17
กัมพูชา	20	20	20	20	20
บรูไน	27.5	27.5	27.5	25.5	25.5
มาเลเซีย	28	27	26	25	25
เวียดนาม	28	28	28	25	25
อินโดนีเซีย	30	30	30	28	25
ฟิลิปปินส์	35	35	35	30	30
พม่า	30	30	30	30	30
ไทย	30	30	30	30	30
ลาว	35	35	35	35	35

5.2.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล: ทิศทางและความท้าทาย (ต่อ)

- KPMG (2007) พบว่า อัตรา CIT เฉลี่ยทั่วโลกได้ลดลงจาก 38% ในปี 2536 เหลือเพียง 26.8% ในปี 2550
- PWC (2011) พบว่า ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาอัตรา CIT ใน 183 ประเทศทั่วโลก ได้ลดลงโดยเฉลี่ย 1.6%
- Headline CIT Rate ของแต่ละประเทศเป็นตัวชี้วัดความสามารถในการแข่งขันที่สำคัญที่สุด
- หากเทียบกับโครงสร้างอัตรา CIT ของประเทศอาเซียนแล้ว อัตรา CIT ของไทยไม่ควรจะสูงกว่า 25%

5.3 การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร: ทิศทางและความท้าทาย

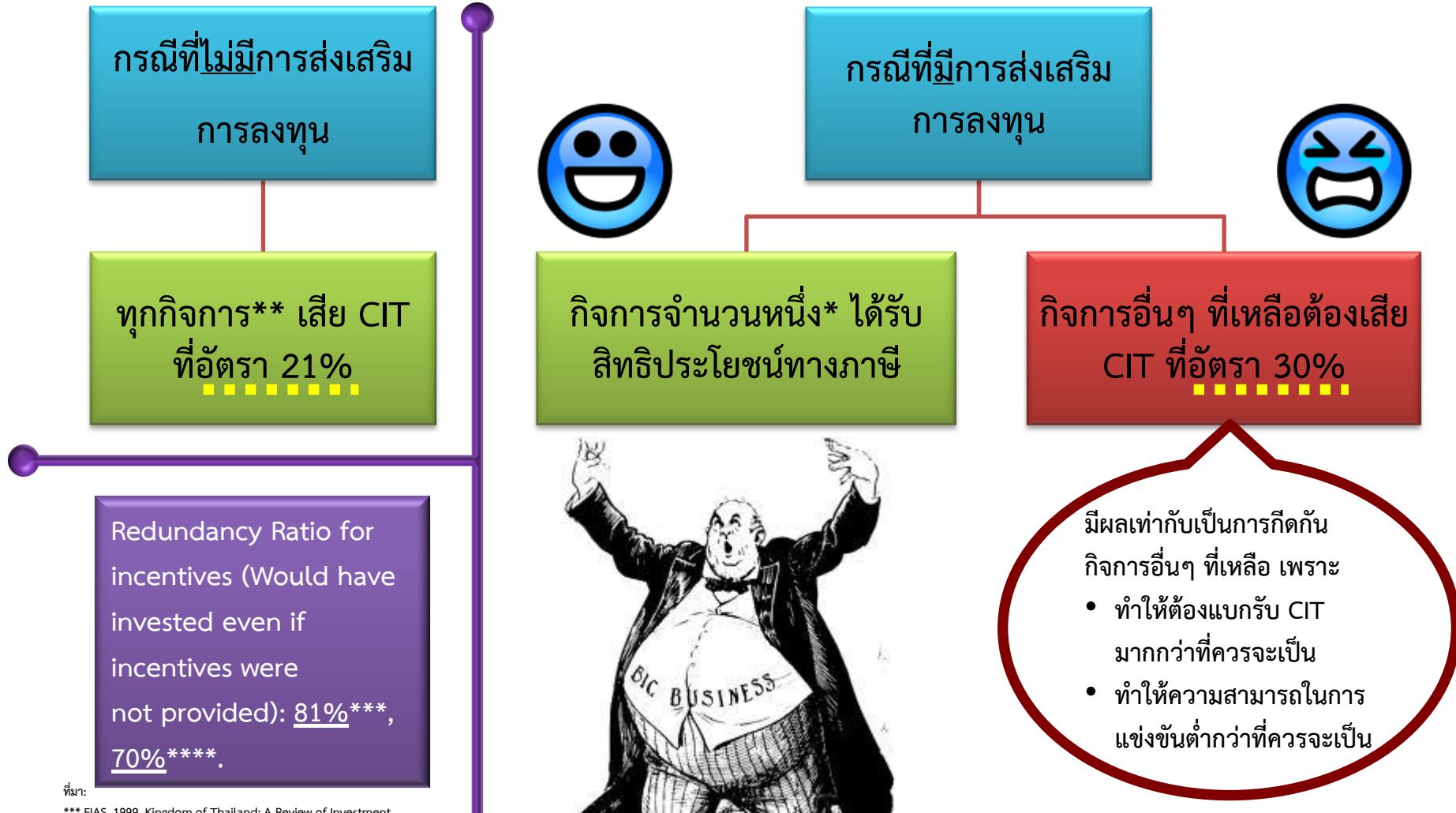
สิทธิประโยชน์ของ BOI

สิทธิประโยชน์	เขต 1		เขต 2		เขต 3 (36 จังหวัดและนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง นิคม/เขตอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง)		เขต 3 (22 จังหวัด)	
	ในนิคม/ เขตอุตสาหกรรม ที่ได้รับการ ส่งเสริม การลงทุน	นอกนิคม/ เขตอุตสาหกรรม	ในนิคม/ เขตอุตสาหกรรมที่ได้รับ ส่งเสริมการลงทุน (ไม่รวม นิคมอุตสาหกรรมแหลม ฉบัง นิคม/เขต อุตสาหกรรมในจังหวัด ระยอง)	นอกนิคม/ เขตอุตสาหกรรมที่ได้รับ ส่งเสริมการลงทุน	ในนิคม/ เขตอุตสาหกรรมที่ได้รับ ส่งเสริมการลงทุน	นอกนิคม/ เขต อุตสาหกรรมที่ ได้รับส่งเสริม การลงทุน	ในนิคม/ เขต อุตสาหกรรมที่ ได้รับส่งเสริม การลงทุน	นอกนิคม/ เขต อุตสาหกรรม
ยกเว้น/ลดหย่อนอากรขาเข้า เครื่องจักร	ลดหย่อน 50%	ลดหย่อน 50%	ยกเว้น	ลดหย่อน 50%	ยกเว้น	ยกเว้น	ยกเว้น	ยกเว้น
ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และเงินปันผล	3 ปี	x	7 ปี	3 ปี	8 ปี	8 ปี	8 ปี	8 ปี
ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบ และวัสดุจำเป็นเพื่อผลิต ส่งออก	1 ปี	1 ปี	1 ปี	1 ปี	5 ปี	5 ปี	5 ปี	5 ปี
ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล 50% เป็นเวลา 5 ปี	x	x	x	x	5 ปี	x	5 ปี	5 ปี
หักค่าขนส่ง ไฟฟ้า ประปา 2 เท่า	x	x	x	x	o	x	o	o
หักค่าติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวก	x	x	x	x	o	o	o	o
ลดหย่อนอากรขาเข้าวัตถุดิบ และวัสดุจำเป็นเพื่อผลิต จำหน่ายในประเทศ	x	x	x	x	ลดหย่อน 75% เป็นเวลา 5 ปี ให้คราวละ 1 ปี (ยกเว้นนิคมอุตสาหกรรม แหลมฉบังและนิคม/เขต อุตสาหกรรมในจังหวัด ระยอง)	x	ลดหย่อน 75% เป็นเวลา 5 ปี ให้คราวละ 1 ปี	x

หมายเหตุ: o = ได้รับสิทธิประโยชน์
x = ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์

5.3 การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร: ทิศทางและความท้าทาย (ต่อ)

“การส่งเสริมการลงทุน” และ “การกีดกันการลงทุน” เป็นเหรียญสองด้านของเรื่องเดียวกัน

Redundancy Ratio for incentives (Would have invested even if incentives were not provided): 81%***, 70%****.

ที่มา:
*** FIAS. 1999. Kingdom of Thailand: A Review of Investment Incentives. World Bank Group: Washington, D.C.
**** Halvorsen, R., 1995, "Fiscal Incentives for Investment in Thailand," ใน Fiscal Incentives for Investment and Innovation, Anwar Shah บรรณาธิการ. หน้า 399-436.

* นับตั้งแต่ปี 2548 จนถึงเดือน ต.ค. 2553 มีบริษัทที่ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนรวมทั้งสิ้น 6,628 โครงการ
** ณ เดือน มิ.ย. 2554 จำนวนนิติบุคคลที่คงอยู่ทั่วประเทศมีจำนวนทั้งสิ้น 496,201 ราย

5.3 การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร: ทิศทางและความท้าทาย (ต่อ)

ไม่ปรากฏว่า การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีของ BOI มีความคุ้มค่าหรือไม่

ผลประโยชน์

- เพิ่มการจ้างงาน
- ถ่ายทอดเทคโนโลยี
- เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่อง
- การได้มาหรือสงวนไว้ซึ่งเงินตรา ดพท.
- ได้รับภาษีอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยเมื่อหมดระยะการส่งเสริม

ในปี 2553 รัฐต้องสูญเสียภาษีศุลกากร เป็นเงิน 5.96 หมื่นล้านบาท โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 7.5%

ในปี 2533 รัฐต้องสูญเสีย CIT เป็นเงิน 1.42 แสนล้านบาท โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 8.2%

ต้นทุน

- ความไม่เป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการ
- ภาษีศุลกากร
- ภาษีเงินได้นิติบุคคล

2.02 แสนล้านบาท

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสุทธิในปี 2553 เก็บได้ 1.89 แสนล้านบาท

5.3 การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร: ทิศทางและความท้าทาย (ต่อ)

ประเภทกิจการที่ BOI ให้การส่งเสริม ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

กิจการที่ให้การส่งเสริม ปี 2523

หมวด	จำนวน ประเภทกิจการ
1. ผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลจากการเกษตร	16
2. แร่ โลหะ และเซรามิกส์	5
3. เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี	10
4. เครื่องกลและเครื่องไฟฟ้า	6
5. ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	33
6. บริการ	15
รวม	85

กิจการที่ให้การส่งเสริม ปี 2554

หมวด	จำนวน ประเภทกิจการ
1. เกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร	21
2. เหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐาน	23
3. อุตสาหกรรมเบา	25
4. ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง	35
5. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า	33
6. อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ กระดาษ และพลาสติก	19
7. กิจการบริการและสาธารณูปโภค	77
รวม	243

ตัวอย่าง KPI ของ BOI เช่น

“มูลค่าการลงทุนรวมที่ขอรับการส่งเสริมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 เป็นจำนวน 523,000 ล้านบาท”

5.3 การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร: ทิศทางและความท้าทาย (ต่อ)

ขยายสิทธิประโยชน์ BOI โดยครอบคลุม SMEs เกือบทุกประเภทกิจการ

เมื่อปลายปี 2552 BOI ได้ปรับปรุงนโยบายส่งเสริมการลงทุนแก่กิจการ SMEs โดยเพิ่มประเภทกิจการที่ให้การส่งเสริม จากเดิม 10 ประเภท เป็น 57 ประเภท

ผลลัพธ์: ในปี 2553 มีผู้ประกอบการ SMEs ไทย ยื่นขอรับการส่งเสริมจำนวน 147 โครงการ เงินลงทุนรวม 2,592 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นถึง 12 เท่าตัว หรือ 1,200% เมื่อเทียบกับปี 2552 ที่มีผู้ยื่นขอรับการส่งเสริมฯ เพียง 11 โครงการ

เลขาธิการ BOI กล่าวเมื่อเดือน พ.ค. 2553 ว่า “ปัจจุบัน BOI ได้เพิ่มกิจการที่อยู่ในข่ายให้การส่งเสริมการลงทุนแก่ผู้ประกอบการ SMEs มากถึง 57 ประเภทกิจการ ครอบคลุมทุกกลุ่มอุตสาหกรรมและเกือบทุกประเภทกิจการที่ผู้ประกอบการ SMEs ดำเนินธุรกิจ โดย SMEs ที่ลงทุนตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป สามารถยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI ได้ ซึ่งกิจการ SMEs ที่ได้รับการส่งเสริมจาก BOIs จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนานถึง 8 ปี และได้รับการยกเว้นอากรนำเข้าเครื่องจักรที่นำมาผลิตสินค้าด้วย”

5.3 การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร: ทิศทางและความท้าทาย (ต่อ)

ความเห็นของรัฐมนตรีในรัฐบาลปัจจุบัน

นายพิชัย นริพทะพันธุ์	“ในฐานะที่เคยดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา BOI อยากให้มีการปรับปรุงวิธีคิดและวิธีปฏิบัติของการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทยอย่างจริงจัง... ...เนื่องจากในธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้น <u>รัฐจะต้องเสียประโยชน์มากมาย</u> โดยคาดหวังว่าจะได้รับการลงทุนเหล่านี้ คือ การจ้างงาน และการพัฒนาแรงงานการถ่ายทอดเทคโนโลยี การใช้ทรัพยากรในประเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคาดหวังว่าหลังจากที่หมดระยะการส่งเสริมแล้ว ประเทศจะได้รับภาษีอากรอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยจากธุรกิจที่ส่งเสริมนั้น และคาดหวังว่าจะเกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่จะเกิดขึ้นกับธุรกิจนั้นเพิ่มขึ้นในประเทศ และจะเป็นธุรกิจที่มีเจ้าของเป็นคนไทยในธุรกิจต่อเนื่องนั้น ความจริงที่ปรากฏ คือ จากการที่ถูกกดดันให้เห็นว่า <u>ความสำเร็จในการลงทุนของประเทศขึ้นอยู่กับจำนวนเงินลงทุนที่ BOI อนุมัติในแต่ละปี ทำให้มีการอนุมัติการส่งเสริมการลงทุนอย่างหละหลวมโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์แก่ชาติอย่างแท้จริง และหลักเกณฑ์การอนุมัติก็ทำให้อนุมัติกันอย่างง่าย ๆ โดยไม่ได้คำนึงถึงผลประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับจากการส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจนั้นๆ ตามวัตถุประสงค์ของการส่งเสริมการลงทุน</u>” (โพสต์ทูเดย์ 9 ตุลาคม 2552)
----------------------------------	--

ความเห็นของผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

ดร.ประสาร ไตรรัตน์วรกุล	ค่อนข้างเห็นด้วยกับการยกเลิกสิทธิประโยชน์ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI ทดแทนการลดภาษีเงินได้นิติบุคคลที่รัฐบาลเตรียมจะปรับลดเหลือ 23% ในปี 2555 (มติชน 20 กรกฎาคม 2554)
------------------------------------	--

5.3 การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร: ทิศทางและความท้าทาย (ต่อ)

ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ดร.ทง พิทยะ	<u>ระบบโครงสร้างภาษีที่ดีจะต้องมาทดแทนบทบาทหน้าที่ของ BOI ในอนาคต เนื่องจากผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจจากการลงทุนของต่างประเทศที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้นน้อยมาก เพราะส่วนใหญ่รายได้หรือกำไรจะถูกส่งกลับไปยังประเทศแม่ของนักลงทุนทั้งหมด เมื่อครบกำหนด 8 ปีตามเงื่อนไขการลงทุนก็จะมีเม็ดเงินเหลืออยู่ในระบบเศรษฐกิจของไทย หรือสร้างความมั่งคั่งให้คนในประเทศแต่อย่างใด (ข่าวหุ้น 19 ตุลาคม 2548)</u>
ศ.ดร.อัมมาร์ สยามวาลา	<u>BOI น่าจะถึงเวลาปิดตัวเองได้แล้ว และรัฐบาลหันมาใช้แนวทางลดภาษีนิติบุคคลเพื่อดึงต่างประเทศเข้ามาลงทุน พร้อมๆ กับการปฏิรูปโครงสร้างภาษี เช่น ภาษีทรัพย์สิน... ..การยุบสำนักงาน BOI คือ ความพยายามในการตัดสิทธิคนรวย ขณะเดียวกันการปฏิรูปภาษีทรัพย์สิน คือการกระจายรายได้ที่ช่วยคนจน ซึ่งจะทำให้เกิดความเป็นธรรมของสังคมมากขึ้น (กรุงเทพธุรกิจ 16 ตุลาคม 2549)</u>
รศ.ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร	<u>ภาษีนิติบุคคลควรจะต้องยกเลิกมาตรการภาษีส่งเสริมการลงทุน (BOI) (โพสต์ทูเดย์ 25 กุมภาพันธ์ 2554)</u>
นายดุสิต นนทะนาคร	<u>BOI ควรมาดูว่า กิจกรรมใดที่ควรส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในไทยต่อ และกิจกรรมใดไม่จำเป็นต้องส่งเสริมการลงทุนแล้ว และกิจกรรมที่ไม่จำเป็นต้องส่งเสริมก็ยกเลิก จะทำให้รัฐบาลมีรายได้จากภาษีมาชดเชยกับการลดภาษีเงินได้นิติบุคคล (กรุงเทพธุรกิจ 4 สิงหาคม 2554)</u>
ลม เปลี่ยนทิศ	<u>ระบบภาษี 0% ของ BOI เป็นภาษีที่ไม่เป็นธรรมต่อสังคม ไม่เป็นธรรมต่อการแข่งขันของบริษัทคนไทยที่ไม่ได้ BOI บริษัทที่ไม่ต้องเสียภาษีเลย กับบริษัทที่ต้องเสียภาษียับยั้ง กำไรสุทธิยังต้องเสียภาษีอีก 30% ทำให้บริษัทที่ไม่ได้รับการส่งเสริม ซึ่งมีมากกว่าไม่รู้ก็เท่าเสียเปรียบ และสู้ไม่ได้ (ไทยรัฐ 17 ธันวาคม 2553)</u>
นายกิตติพงศ์ อรุณพิพัฒน์พงศ์	<u>ควรจะมีการเก็บภาษีนิติบุคคลในอัตราเดียวกันทั้งสิ้น หากรัฐบาลมีนโยบายที่จะให้กิจการใดได้รับการส่งเสริมธุรกิจที่มีความสำคัญเป็นส่วนๆ ก็ให้อัตรากาเป็นพิเศษ หรือมีสิทธิประโยชน์มากกว่า ทั้งนี้ อาจพิจารณายกเลิกสิทธิประโยชน์ภาษี BOI เป็นการทั่วไปได้ (การเงินธนาคาร เมษายน 2554)</u>

5.3 การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร: ทิศทางและความท้าทาย (ต่อ)

ทางเลือกในการปรับปรุงระบบการส่งเสริมการลงทุน

มาก

ระดับความเอาใจจริงในการปรับปรุง

น้อย

ยกเลิกสิทธิ
ประโยชน์ทาง
ภาษีของ BOI

- เลิกสิทธิประโยชน์ทางภาษีของ BOI ทั้งหมด แล้วลดอัตรา CIT ลงให้ต่ำมากๆ (A Level Playing Field)

บรรจุเรื่องการให้สิทธิ
ประโยชน์ทางภาษีไว้
ในประมวลรัษฎากร
และกฎหมายภาษี
ที่เกี่ยวข้อง

- การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นไปอย่างรอบคอบมากขึ้น และเป็นเอกภาพ เพราะหน่วยงานจัดเก็บและให้สิทธิประโยชน์เป็นหน่วยงานเดียวกัน ในประการสำคัญ การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจะคุ้มค่ามากขึ้น เพราะจะคำนึงถึงต้นทุนมากขึ้น

ปรับปรุง
นโยบาย
การส่งเสริม
การลงทุน

- ต้องกำหนดยุทธศาสตร์อย่าง Selective ว่า ประเทศไทยจะมีการพัฒนาการลงทุนในอนาคตในประเภทกิจการใด
- ต้องประเมินต้นทุนและผลประโยชน์ของมาตรการส่งเสริมการลงทุน และต้องปรับปรุงระบบการประเมินผล
- ต้องมีการจำกัดสิทธิประโยชน์ทางภาษี โดยให้เฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น
- ต้องเปลี่ยน KPIs ของ BOI มาให้ความสำคัญกับ “ความคุ้มค่า” ของประเทศในการส่งเสริมการลงทุนมากขึ้น

คงสถานะเดิม

- Tax Lost เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และไม่ปรากฏว่า คุ้มค่าหรือไม่ และประเทศชาติได้อะไรบ้าง
- มีการขยายประเภทกิจการอย่างกว้างขวาง จนไม่อาจทราบได้ว่าประเภทกิจการเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์ชาติอย่างไร และมีลักษณะเฉพาะซึ่งโดดเด่นอย่างไรที่รัฐควรต้องเข้าไปให้การส่งเสริมโดยยกเว้นและลดหย่อนภาษีให้

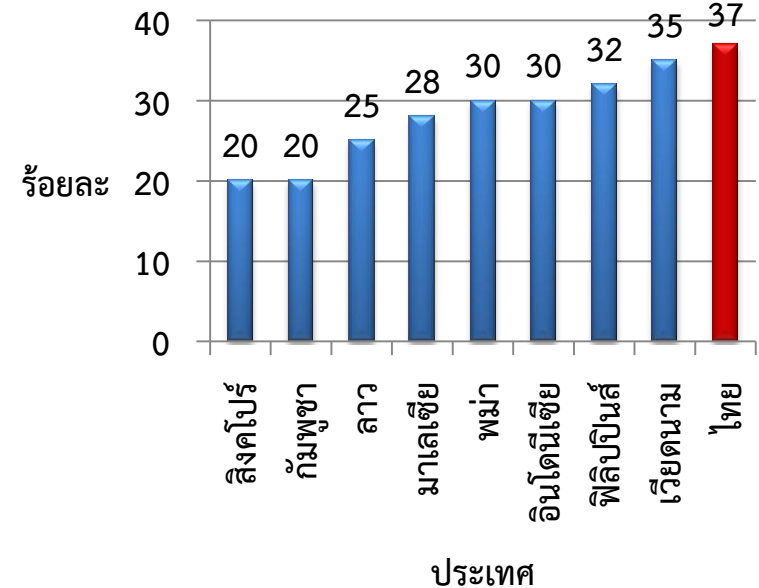
5.4.1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา: เปรียบเทียบกับประเทศอาเซียน

ชั้นอัตรา PIT ของประเทศอาเซียน

ประเทศ	อัตราภาษี (%)	จำนวน ชั้นเงินได้
สิงคโปร์	0, 3.5, 5.5 ,8.5, 14, 17, 20	7
กัมพูชา	0, 5, 10, 15, 20	5
ลาว	0, 5, 10, 15, 20, 25	6
พม่า	3, 5, 7, 10, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 30	13
มาเลเซีย	0, 1, 3, 7, 13, 19, 24, 27, 28	9
เวียดนาม	5, 10, 15, 20, 25, 30, 35	7
อินโดนีเซีย	5, 15, 25, 30	4
ฟิลิปปินส์	5, 10, 15, 20, 25, 30, 32	7
ไทย	0, 10, 20, 30, 37	5

หมายเหตุ: ประเทศบรูไนไม่มีการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

อัตรา PIT ชั้นสูงสุด ของประเทศอาเซียน

กรณีที่ 1 นายจน

รายได้ (30,000 บาทต่อเดือน X 12) =	360,000 บาท
ค่าใช้จ่าย	60,000 บาท
คงเหลือ	300,000 บาท
หักค่าลดหย่อนส่วนตัว	30,000 บาท
เงินได้สุทธิ	270,000 บาท
เสียภาษี	12,000 บาท

5.4.2 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา: ทิศทางและความท้าทาย (ต่อ)

กรณีที่ 3 นายรวย

รายได้ (100,000 บาทต่อเดือน X 12) =	1,200,000 บาท
ค่าใช้จ่าย	60,000 บาท
คงเหลือ	1,140,000 บาท
หักค่าลดหย่อนส่วนตัว	30,000 บาท
เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	180,000 บาท
ลดหย่อนบิดามารดาของผู้มีเงินได้	60,000 บาท
เบี้ยประกันสุขภาพบิดามารดาของผู้มีเงินได้	15,000 บาท
เบี้ยประกันชีวิตผู้มีเงินได้	100,000 บาท
เบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ	140,000 บาท
RMF	180,000 บาท
LTF	180,000 บาท
ดอกเบี้ยซื้อบ้าน	100,000 บาท
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	9,000 บาท
เงินสนับสนุนการศึกษา	14,600 บาท
เงินบริจาค	13,140 บาท
เงินได้สุทธิ	118,260 บาท
เสียภาษี	0 บาท

กรณีที่ 2 นายจนไม่จริง

รายได้ (30,000 บาทต่อเดือน X 12) =	360,000 บาท
ค่าใช้จ่าย	60,000 บาท
คงเหลือ	300,000 บาท
หักค่าลดหย่อนส่วนตัว	30,000 บาท
เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	10,000 บาท
เบี้ยประกันชีวิตผู้มีเงินได้	10,000 บาท
RMF	54,000 บาท
LTF	64,000 บาท
ดอกเบี้ยซื้อบ้าน	50,000 บาท
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	9,000 บาท
เงินได้สุทธิ	83,000 บาท
เสียภาษี	0 บาท

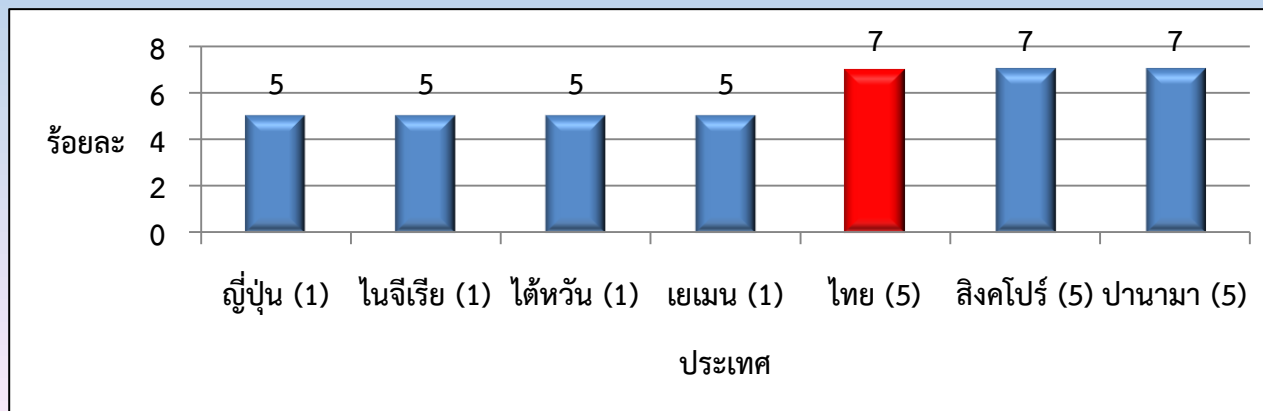
5.5.1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม: เปรียบเทียบกับประเทศอาเซียน

อัตรา VAT ของประเทศอาเซียน

หมายเหตุ: ประเทศบรูไน มาเลเซีย และพม่า ไม่มีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม

กลุ่มประเทศที่มีอัตรา VAT ต่ำที่สุดในโลก

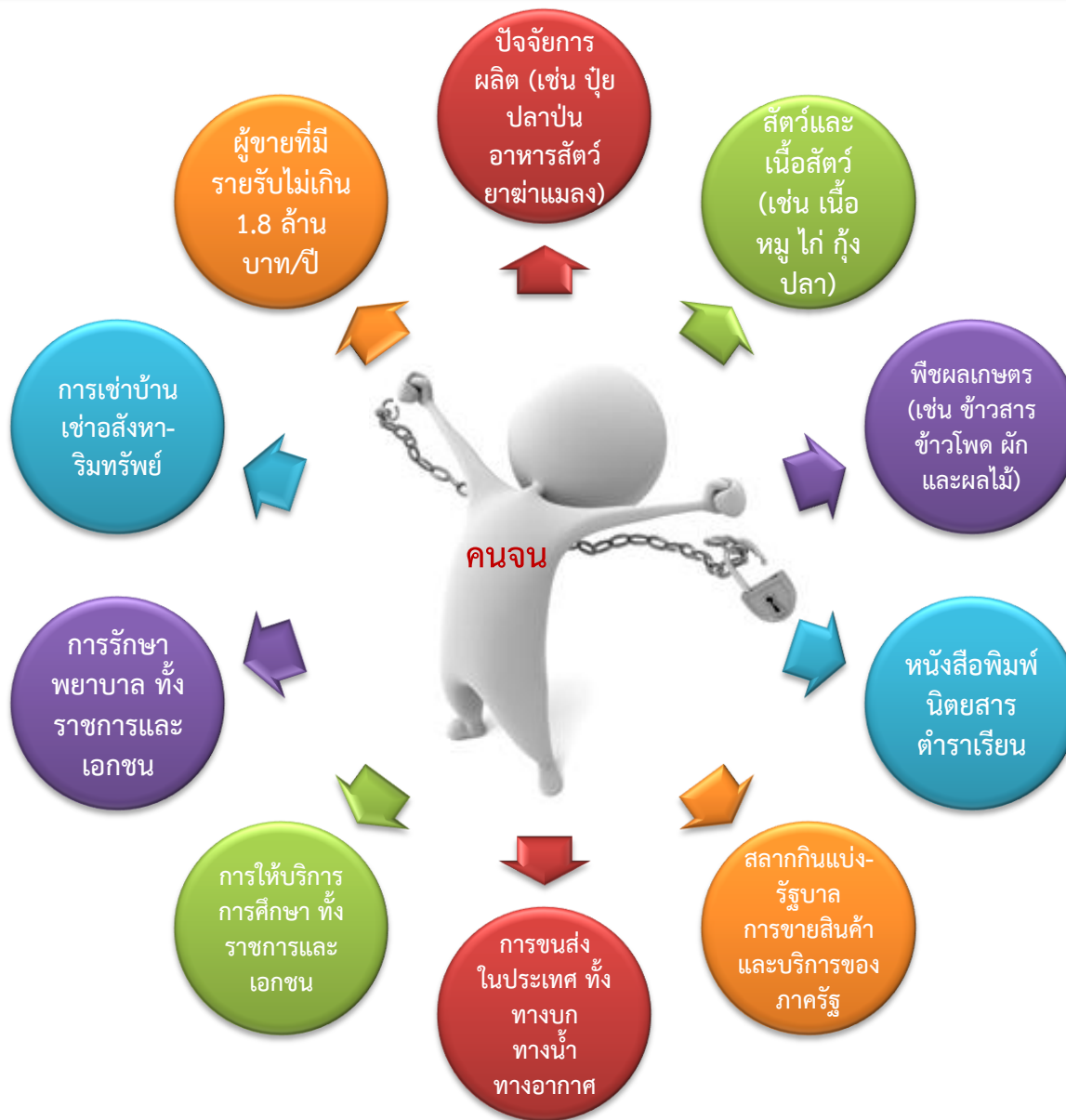
5.5.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม: ทิศทางและความท้าทาย (ต่อ)

ประเทศ	อัตราก่อนหน้า (%)	อัตราใหม่ (%)	บังคับใช้เมื่อ	หมายเหตุ
อังกฤษ 	17.5	 20	4 มกราคม 2554	-
โปแลนด์ 	22	 23	1 มกราคม 2554	จะเพิ่มเป็น 24% ในปี 2555 และ 25% ในปี 2556
โปรตุเกส 	20	 21	กรกฎาคม 2553	รัฐบาลกำลังพิจารณาปรับเพิ่มขึ้นอีกเป็น 23%
สโลวาเกีย 	19	 20	2554	เป็นการปรับขึ้นเพียงชั่วคราว (1 ปี) เท่านั้น
ไอร์แลนด์ 	21	 22	2556	จะเพิ่มเป็น 23% ในปี 2557
ลัตเวีย 	21	 22	2554	เมื่อปี 2552 ก็เพิ่งปรับขึ้นจาก 18% เป็น 21%
ฟีจี 	12.5	 15	2554	-

ข้อดีของการเก็บ VAT

- VAT เป็นการลงโทษผู้ที่นำทรัพยากรของสังคมไปใช้เป็นการส่วนตัว
- VAT เก็บได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย (การปกปิดการบริโภคทำได้ยาก)
- VAT บิดเบือนกิจกรรมทางเศรษฐกิจน้อย
- VAT ไม่ถูกแรงกดดันจาก Globalisation และ AEC
- VAT ทำให้แรงจูงใจในการหนีภาษีน้อยลง และจูงใจให้มีการบันทึกธุรกรรมอย่างถูกต้อง
- VAT เน้นเก็บจากคนชั้นกลางและคนรวยที่บริโภคสินค้าเกินจำเป็น

5.5.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม: ทิศทางและความท้าทาย (ต่อ)

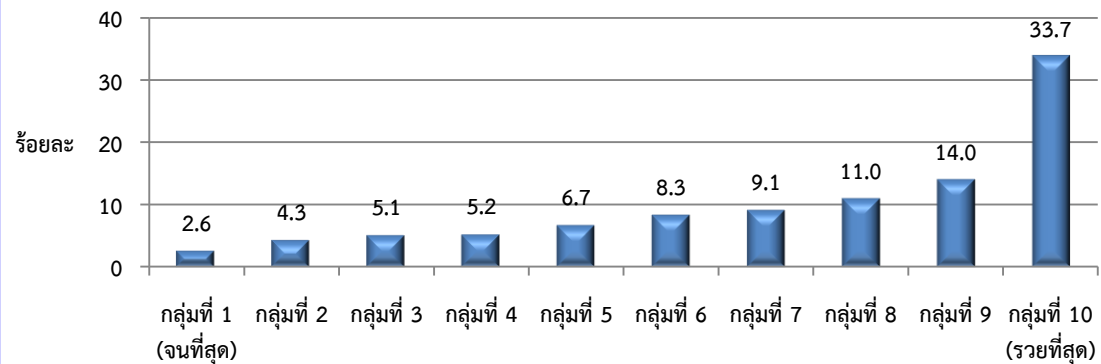
สินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพได้รับยกเว้น VAT เกือบทั้งสิ้น

5.5.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม: ทิศทางและความท้าทาย (ต่อ)

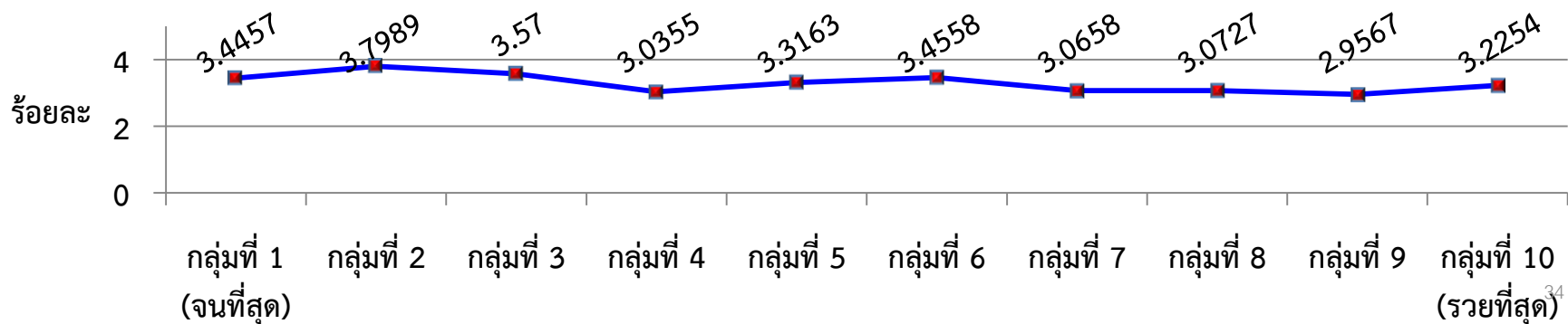
“คนชั้นกลาง” และ “คนรวย” เป็น
ผู้รับภาระ VAT เป็นส่วนใหญ่

ภาระ VAT โดยแบ่งครัวเรือนออกเป็น 10 ชั้น
ตามรายได้ของครัวเรือน

ภาระ VAT ที่แท้จริงมีลักษณะถดถอยเพียงเล็กน้อย (Mildly Regressive)

5.6 ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง: ทิศทางและความท้าทาย

หลักการ

1. ยกเลิกการจัดเก็บภาษีโรงเรือน
และที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่
2. จัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
ตามหลักการได้รับประโยชน์จาก
บริการสาธารณะของ อปท.

วัตถุประสงค์

1. ฐานภาษีมีความเป็นธรรม + อัตราภาษี
มีความเหมาะสมสำหรับการเสียภาษีเพื่อบำรุง
ท้องถิ่น
2. กระตุ้นให้มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินอย่างมี
ประสิทธิภาพ
3. อปท. มีรายได้ที่สอดคล้องกับ
การให้บริการสาธารณะที่มีคุณภาพ
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ตรวจสอบการทำงานของ อปท.

ทางเลือกของนโยบายภาษีเมื่อต้องเข้าสู่ AEC

1. Moving back towards an ‘isolationist’ approach to global tax issues
2. Pressing for harmonisation of the international tax system
3. Intensifying co-operation (e.g. putting in place transparent systems and sharing information across borders)

สรุป

- AEC ถือเป็นความท้าทายต่อความสามารถในการจัดเก็บภาษีของไทย
- การปรับปรุงโครงสร้างภาษีมีความจำเป็นอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบัน
- โครงสร้างอัตรา CIT และ PIT ของไทยสูง แต่ VAT ต่ำ และ BOI ทำให้รัฐบาลสูญเสียรายได้ไปมาก โดยไม่ปรากฏว่า คู่แข่งหรือไม่
- AEC จะบีบให้รัฐบาลต้องหันไปพึ่งพาแหล่งรายได้จากภาษีฐานการบริโภค และ Immobile Factors มากขึ้น
- ประเทศอาเซียนจะต้องมีการประสานนโยบายภาษีกันมากขึ้น

ขอบเขตได้รับ

